Lietas Nr. C28418114
Lietas arhīva Nr. C-1772-15/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 23.janvārī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Miltiņa
Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

2014.gada 3.decembrī /pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu. Ar 2014.gada 4.decembra lēmumu prasības pieteikums pieņemts, ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju ir kopīgs bērns, kura uzturēšanā atbildētājs piedalās neregulāri un nepietiekamā apmērā. Lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam uzturlīdzekļus 96 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai. Noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

Atbildētāja paskaidrojumi par prasību tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā prasītājai un atbildētājam 2015.gada 10.janvārī izsūtīts paziņojums (lietas lapa 13).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās /pers.F/ dzimšanas apliecības kopijas (lietas lapa 9) redzams, ka bērna māte ir /pers. C/, tēvs - /pers. B/. Laulību rezultātā /pers. C/ mainīts uzvārds uz "/uzvārds/" (lietas lapa 10).

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja par bērnu rūpējas un viņu apgādā. Atbildētājs to nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Atbilstoši šī likuma 10.panta pirmajai daļai, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Tāpat arī ANO Konvencijas par bērnu tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka dalībvalstis atzīst katra bērna tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskajai, intelektuālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka uz vecāku (-iem) vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kas bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai ir 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" (redakcija, kas bija spēkā prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī) 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 320 *euro*.

Ar 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 veikti grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", nosakot, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

Līdz 2015.gada 1.janvārim minimālais uzturlīdzekļu apmērs mēnesī bērniem līdz 7 gadu vecumam bija 80,00 *euro*, bet bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas -96,00 *euro*. Ar 2015.gada 1.janvāri šī summa bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 90,00 *euro,* bet bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas – 108,00 *euro*.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka, iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu kā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Prasītājas lūgums uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoties apmierināms atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tādēļ tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Nosakot valsts nodevas apmēru tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (108 *euro* x 12 mēneši = 1296 *euro*). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu ir 194,40 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu ar lietas izskatīšanu saistīties izdevumi, t.i., ar prasības pieteikuma un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi ir 5,58 *euro* (lietas lapa 2).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes termiņš 10 dienas no tā stāšanās spēkā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu un Civilprocesa likuma 189.-193., 204.[1], 205.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus **/pers. F/,** personas kods /personas kods/, **uzturam** ik mēnesi 96,00 *euro*, sākot no 2014.gada 3.decembra līdz 2014.gada 31.decembrim, sākot no 2015.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai 108,00 *euro*, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Noteikt sprieduma izpildi attiecībā par uzturlīdzekļu piedziņu nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā **valsts nodevu** 194,40 *euro* apmērā, kas iemaksājama: saņēmēja iestāde: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C28418114.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus** 5,58 *euro* apmērā, kas iemaksājami: saņēmēja iestādē: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr. C28418114.

Noteikt /pers. B/ sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 23.janvāra – Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Sprieduma pieejamības datums 2015.gada 23.janvāris.

Tiesnese M.Miltiņa